

Rozmieszczenie ludności na świecie

Geografia

Rozmieszczenie ludności na świecie

Narzędzia: ArcGIS Online

Materiały (dane): Dostarczone wraz z lekcją w serwisie ArcGIS Online

Cel: Zapoznanie się z rozmieszczeniem ludności na świecie. Analiza współczynnika przyrostu naturalnego oraz gęstości zaludnienia.

Źródła:

1. ESRI data&maps
2. [World Bank Open Data](#)
3. Zintegrowana Platforma Edukacyjna – [Rozmieszczenie ludności na świecie](#)
4. Zintegrowana Platforma Edukacyjna - [Współczynnik przyrostu naturalnego](#)

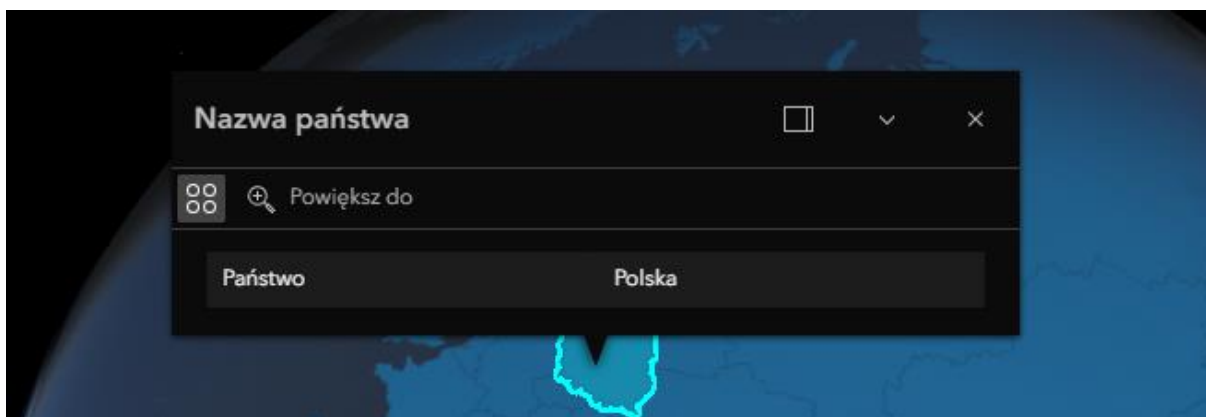
1. Wstęp

Rozmieszczenie ludności na świecie jest bardzo nierównomierne. Zależy zarówno od czynników przyrodniczych takich jak żyzne gleby, łagodny klimat, rzeki, jak też ekonomicznych np. rozrastanie się wielkich okręgów przemysłowych. W tej lekcji zapoznasz się ze wskaźnikami pozwalającymi porównywać rozmieszczenie ludności takimi jak gęstość zaludnienia czy też współczynnik przyrostu naturalnego.

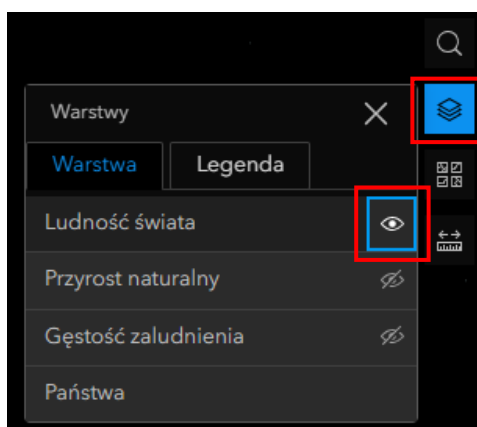
Najwięcej ludzi (ponad 60 % ogółu mieszkańców Ziemi) zamieszkuje Azję, na Europę i Afrykę przypada niecałe 13 %, na Amerykę Północną wraz ze Środkową – 8 %, na Amerykę Południową – 5,6 %, (Stany Zjednoczone wraz z Kanadą – 4,7 %, Ameryka Łacińska – prawie 9 %) a na Australii z Oceanią niecałe pół procenta.

2. Zadania

1. Otwórz aplikację przygotowaną w serwisie ArcGIS Online [Rozmieszczenie ludności](#).
2. Zapoznaj się z widokiem. Kliknij na wybrany przez siebie kraj. Pojawi się okno podręczne zawierające informację o nazwie państwa.

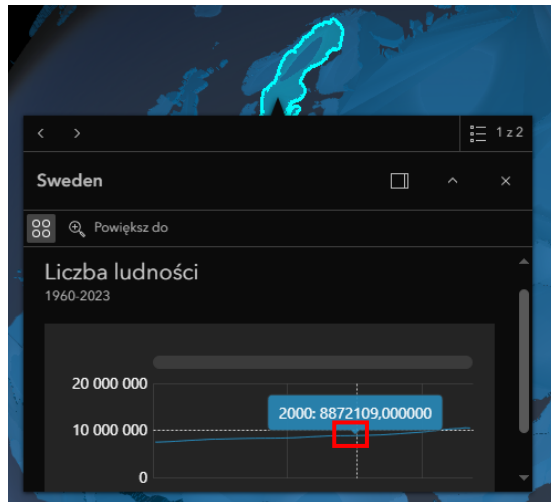

3. Włącz warstwę *Ludność świata*. W tym celu wybierz ikonę warstw znajdującą się z prawej strony ekranu, a następnie kliknij na przekreślonej ikonę oka obok właściwej warstwy. Gdy ikona oka nie będzie przekreślona, warstwa będzie widoczna.

4. Kliknij na wybrane państwo na mapie. Otworzy się okno podręczne zawierające wykres z informacjami o liczbie ludności w danym kraju, na przestrzeni lat. Najedź kursorem myszy na niebieską linię wykresu, aby wyświetlić rok oraz wartość. Użyj przycisków myszy aby obracać widokiem.

Rozmieszczenie ludności na świecie

Zadanie 1: Jak zmieniła się liczba ludności w krajach europejskich, a jak w krajach afrykańskich?

Odpowiedź:.....
.....
.....
.....

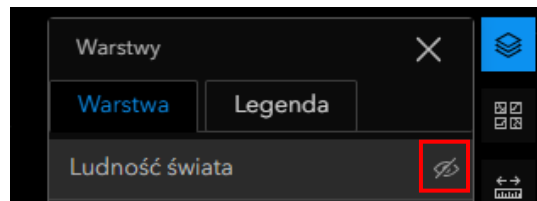

Ciekawostka: Powierzchnia Ziemi wynosi 510 mln. km², z czego niecałe 150 mln km² stanowią lądy. Choć jest to naturalne siedlisko człowieka, jednak nie wszystkie tereny mogą być przez niego zasiedlone. 11% powierzchni lądowej nie nadaje się do stałego zamieszkania i użytkowania. Zarówno w zamierzchłej przeszłości jak i współcześnie istnieją na Ziemi obszary określane jako:

- *Ekumeny* - obszary stale zamieszkałe i wykorzystywane gospodarczo przez człowieka. Dzięki rozwojowi nauki i techniki coraz większe obszary Ziemi są możliwe do zamieszkania. Wraz z subekumenami zajmują obszar ponad 400 mln. km².
- *Subekumeny (paraekumeny)* - obszar przejściowo zamieszkały lub tylko wykorzystywany gospodarczo. Są to obszary pustynne, półpustynne, tundra, tajga.
- *Aneumeny* - tereny nie zamieszkałe i nie wykorzystywane gospodarczo przez człowieka.

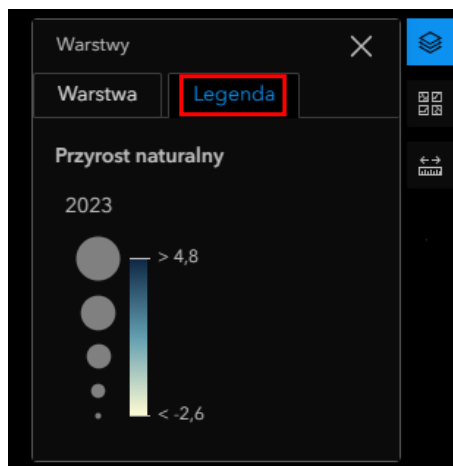
5. Wyłącz widoczność warstwy *Ludność świata*. Najedź kursorem myszy na nazwę warstwy. Pokaże się ikona oka, kliknij na nią. Gdy ikona będzie przekreślona, warstwa będzie niewidoczna.

Rozmieszczenie ludności na świecie

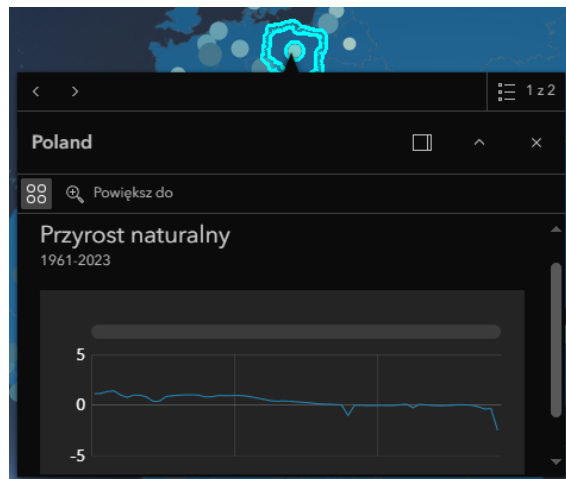
Wskazówka: Jeśli okno warstw nie jest widoczne, kliknij na ikonę warstw z prawej strony ekranu. Tak samo jak w pkt 3 tego scenariusza.

6. Włącz widoczność warstwy *Przyrost naturalny*. Kliknij na ikonę oka obok nazwy warstwy tak, aby nie była przekreślona.
7. Zapoznaj się z legendą. W tym celu w otwartym oknie włącz opcje *Legenda*.

8. Kliknij na sygnaturę przedstawiającą współczynnik przyrostu naturalnego wybranego przez Ciebie kraju. Pojawi się okno podręczne z wykresem przedstawiającym wartość tego współczynnika w latach 1961 – 2023. Przeanalizuj, jak przyrost naturalny zmieniał się w ciągu tych lat w wybranym przez Ciebie państwie Europy, Azji, Afryki i Ameryki Południowej.

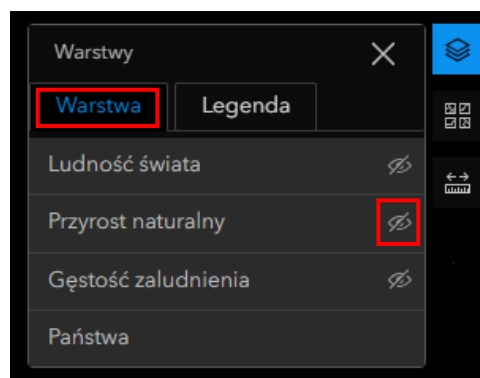
Rozmieszczenie ludności na świecie

Zadanie 2: Obejrzyj i ustal, gdzie współczynnik przyrostu naturalnego ma największą, a gdzie najmniejszą wartość. W jaki sposób jest to powiązane z sytuacją gospodarczą i społeczną tych krajów?

Odpowiedź:.....
.....
.....
.....
.....
.....

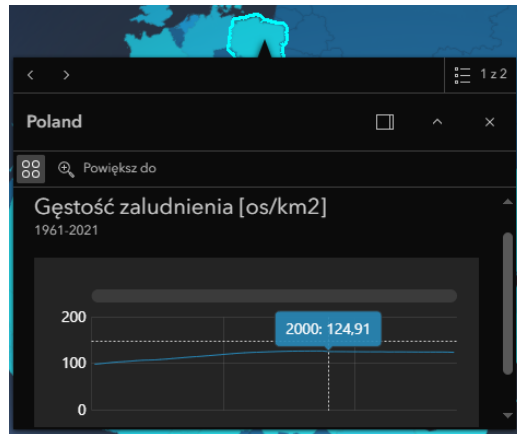
9. Wyłącz warstwę *Przyrost naturalny*. Powróć do widoku warstw klikając w opcję *Warstwa*, następnie kliknij na ikonę oka obok nazwy tak, aby była przekreślona.

10. Włącz warstwę *Gęstość zaludnienia*. Ikona obok nazwy warstwy nie powinna być przekreślona.

Rozmieszczenie ludności na świecie

11. Kliknij na wybrany przez siebie kraj. Pojawi się okno podręczne z wykresem przedstawiającym gęstość zaludnienia w latach 1961 – 2021. Sprawdź jak zmieniła się gęstość zaludnienia wybranego przez Ciebie państwa europejskiego, azjatyckiego i afrykańskiego.

Zadanie 3: Jakie kraje mają największą gęstość zaludnienia? Czy ma to związek z gospodarką danego kraju? Jeśli tak, to jaki?

Odpowiedź:.....
.....
.....
.....
.....

Ciekawostka: Do państw o największej gęstości zaludnienia możemy zaliczyć Monako i Singapur o gęstości zaludnienia odpowiednio, 17603,65 os/km2 i 7595,5 os/km2 [2021].

12. Kliknij na zakładkę znajdującą się w lewym dolnym rogu ekranu. Pokaże się widok miejsca o najmniejszej gęstości zaludnienia. Kliknij w przedstawiony obszar, aby odczytać wartość gęstości zaludnienia.

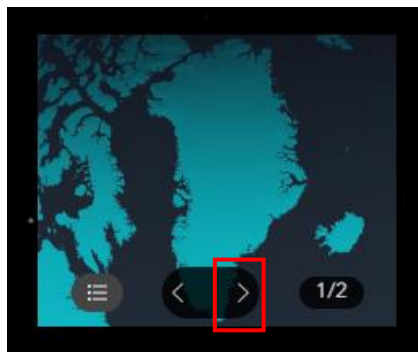
Rozmieszczenie ludności na świecie

Zadanie 4: Co to za obszar? Jaka jest jego wartość gęstości zaludnienia?

Odpowiedź:.....

13. Za pomocą strzałki przełącz się do drugiej zakładki, na której pokazana jest Polska. Porównaj ją z terytorium z poprzedniego zadania oraz z państwami z ciekawostek.

Zadanie 5: Odczytaj wartość gęstości zaludnienia Polski. Jak myślisz z czego wynikają różnice w gęstości zaludnienia w tych państwach (terytoriach)?

Odpowiedź:.....

.....

Dziękujemy za skorzystanie z naszych materiałów.

Zespół Edukacji Esri Polska Sp. z o.o.

OBSERWUJ NAS

Platforma edukacyjna

Facebook

Grupa nauczycieli

Geografia